

Del A Det store bildet

1) Hvilke mulige endringer påvirker transportbehovene og transportsystemet i nord mest?

Gruppe 1

- Det er økt spenning i nord;
 - Øst-vest-perspektivet har fått fornyet viktighet
- Matproduksjon i Nord blir viktig
 - Fra kyst til marked står sentralt
 - F.eks. offshore oppdrett kan bli viktig
- Utfordringer med "nordsjøturnuser"
 - Nord-Norge er som «det nye Nordsjøen»?
 - Mer attraktive lokalsamfunn for å påvirke bolyst
 - Jobb-shopping er mer uttalt nå enn før?
 - Sikkerhetspolitisk uheldig (og uheldig av mange andre grunner)
- Forsvaret betones – samferdselsinfrastruktur sentralt
 - Svensk og finsk natomedlemskap vil påvirke hvordan Russland betrakter Østersjøen og isfrie havner i nord – gjør forsyningslinjer vestover-øst viktig!
- Klima og miljø – endringer merkes allerede
 - Klimatilpasning blir dyrt!
- Kraft er allerede en stor brems på næringsutvikling – det samme er tilgang på arbeidstakere («det finnes ikke arbeidsledighet i nord»)
- Sentralt å forstørre/koble sammen BA-regionen for å gjøre arbeidsmarkedet attraktivt
 - Klarer ikke å fylle opp potensialet som ligger i NN
- Tromsø og Bodø er «bremseklosser» for å flytte til sør (skal man stoppe fraflytting fra nord må man bygge sterke regionale sentrum)
- Prinsipielt valg; skal man lage scenarier ut fra hva man ønsker, eller hva som *kan* skje
- Store investeringer i industrien
 - Krever kraft og infrastruktur!

Gruppe 2

- Sikkerhetspolitikk
- Sterkere Øst-vest forbindelse (Norden)
- Nordisk samarbeid
- Alternativ akse – vei (redundans)
- Havvind
- Elektrifisering (også luftfart)
- Kraftforsyning - nettkapasitet
- Næringsutvikling vil skje langs Kysten
- Reiseliv vil påvirke behov for bedre tilbud for kollektivtransport

- Klimautvikling
- Forsvarets behov
- Teknologisk utvikling, digitalisering -Takting

Gruppe 3

- Geopolitikk
- Forsvarets behov og NATO-utvidelsen
- Turisme
- Klima/miljø
- Teknologiutvikling
- Mineralutvinning
- Tilflytting avhenger av transportløsningene

Gruppe 4

- Demografi
- Næringsutvikling
- Klima; ras/skred/vær
- Kostnadsendringer
- Geopolitik-konsekvenser
- Kraftsituasjonen

Gruppe 5

- Reiseliv – utvikling som kommer til å fortsette for Nord-Norge
- Dyre billetter innad i nord
- Vanskelig å rekruttere folk til å arbeide i Nord-Norge (Behov for å frakte folk til og fra) – legge begrensninger for utviklingen for de andre perspektivene.
- Nord-Norge mer og mer eksotisk – veldig profilering – vinterturisme
- Viktig å knytte sammen regionene på en bedre måte
- Produksjon av sjømat – øker fart fremover
- Klimaendringer har stor betydning (forpliktelser)
- Demografisk utvikling – største drivere
- Internasjonal vekst
- Nye problemstillinger knyttet til reiseliv – dyrt å reise
- «Protein til verdens befolkning» – viktigst å prioritere (det etiske) (Sjømatproduksjon)
- Kraftunderskuddet en kjempe driver (Må produsere mer annen type energi)
- Samfunnmessig beredskapsinfrastruktur
- Geopolitiske – (1) Forsvaret 2) Suverenitetshevdelse 3) Bruke naturressursene
- Viktige mineraler i nord
- Nordøst-passasjen
- Klima og demografi
- Energi- og sikkerhetspolitikk
- Økt mobilitet (Nasjonalt og internasjonalt)

Gruppe 6

- Klimaendringer
- Vern – ulike interesser – (nasjonale interessegrupper)
- Utvikling i fiskeri – økt produksjonsvolum – flere arter
- Fisken (og havbruk) trekker lenger nordover
- Demografisk utvikling
- Verdivalg hos ungdom
- Satsing på kraft; el. – hydrogen – ammoniakk –
- Forsvaret – for dårlig det vi har
- NATO-medlemskap - samhandling med Sverige og Finland
- Beredskap – forsyningssikkerhet – Just in time er “ute”

Gruppe 7

- Klimaforandringer gjør at havnene blir satt under vann, havnivåstigning
- Dette går ut over både sjømatnæringen og Forsvaret
- Havnene er for grunne, mye mer utdyping trengs
- Mer og tyngre godstransport. Særlig vil begrenset togkapasitet påvirke transportbehovet mye
- Mer langpendling vil endre persontransportbehovet inn og ut av Nord-Norge
- Mer grensekryssende transport vil påvirke hele transportsystemet
- Mulig villet politikk gjennom innvandring og flere fødsler vil gi befolkningsøkning og økt persontransport

Gruppe 8

- Befolkningsutvikling (Fraflytting fra landsdelen, utfordrende å beholde på innbyggerne, vanskelig å rekruttere arbeidskraft fra utlandet)
- Energisituasjonen gir store utfordringer
- Sikkerhetssituasjonen: Forsvarsbehovet styrer/legger premisser på infrastrukturen
- Nord-Norge får en større betydning framover når det gjelder ressurser som fisk og sjømat (naturressurser)
- Forsvaret får en større betydning i landsdelen og infrastrukturen må dimensjoneres etter det
- Stopp i vekstøkonomien (sentralisering stopper opp), mer bosetning i distriktene
- Befolkning i et sikkerhetspolitisk perspektiv. Da må vi legge forholdene til rette for å opprettholde befolkningen
- Naturressurser versus vern: Naturressurser versus "samiske rettigheter". Får ikke utnyttet ressursene
- Myndigheter (politiske føringer) legge forholdene til rette at ressursene utvinnes i landsdelen/lokalt.
- Råvarer, energi etc.: blir større kamp om disse ressursene
- Større konkurranse om ressursene. Må ha tilstedeværelse i nord.

Gruppe 9

- Forsvarets aktivitet i nord, grenseoverganger Nato
- Alle scenarioene krever bedre veier
- Likebehandling i landet til tiltak/krav til transportsystemet
- Bo- og bli lyst. Sivil beredskap, må være bofaste samfunn ikke pendlersamfunn (offshore samfunn) Samferdsel er viktigere i privatlivet (privatreise)
- NN må ikke bli en eksportkoloni, men ett levende del av landet.
- Klondyke-næringsvekst gir behov for transport
- Fisk og mineralnæringen tar av. Økt industri. Deep see mining.
- Å ta i bruk urørt natur blir krevende. Bruke transportkorridorer vi har.
- Mer fokus på manglende kapasitet knyttet til energi.
- Bastion. Endre øst/vest forholdet
- Bastion betyr mindre?
- Økt transport for alle transportsystemene.
- NATURFARE.
- Lite fokus på det grønne skifte.

Gruppe 10

- Bastion Nord påvirker kanskje mest og vil kunne trenge to akser. To hovedveger eller veg + bane.
- Noen har mer tro på at Klondike har størst påvirkning, men at nye trolig kan gå på sjø. Nye malmforekomster kan kreve bane.
- Siste villmark vil sette store krav til nye former med 0-utslipp og sterk styring. Blir det mye susidiert eller kun rike kunder?

Del A Det store bildet

2) Hvilke nye store muligheter og trusler må vi forholde oss til?

Gruppe 1

Muligheter

- Naturressurser og naturgitte fortrinn
 - Mineraler
 - Hav
 - Kraft – fornybar
 - Beiteressurser
- Store areal
- Store industri-investeringer
- Matproduksjon
- Bedre togtilbud (helgelandspendelen)
- Godstransport på bane

Trusler

- Demografisk utvikling - fraflytting
- Forurensning langs kysten
- "Ingen problem å lamme NN I dag"
- Klimaendringer – redusert transportsikkerhet
- Manglende redundans
- Innfarter til de store byene

Gruppe 2

Muligheter

- Havvind, økt tilgang kraft
- Mineralutvinning
- Større regioner
- Tilrettelagt reiseliv
- Sammenfallende behov for sivilsamfunnet og forsvaret
- Næringsutvikling Fra råstoffleverandør til videreforedler.
- Sterkere koordinering mellom transportetatene
- Nordkalotten som samarbeidende marked

Trusler

- Sikkerhetspolitikk
- Miljø/Klimautvikling

- Negativt fotavtrykk av reiseliv
- Negativ befolkningsutvikling
- Arealkonflikter
- Manglende krafttilgang
- Flypriser

Gruppe 3

Muligheter

- Undervannsmineraler
- Turisme
- Vindkraft/havvind
- Sjømat
- Videreforedling
- Lage trygge transportårer
- Nye finansieringsmodeller
- Jernbane åpner for nye reisemuligheter
- Internasjonale ruter
- Flere turistveier
- Hydrogenfabrikk

Trusler

- Kraftmangel
- Klima
- Naturødeleggelse
- Priser på sjømat
- Dårlige havner/fiskerihavner
- Forutsigbarhet
- Forfall på vegnett
- Beiteområder ødelegges

Gruppe 4

Muligheter

- Kartlegge mineralene
- Balanse mellom vekst og vern
- Flyktninger som blir boende
- NNB som virkemiddel for attraktiv landsdel/bidra til aktivitet. Symbolikken ved de store tiltakene

Trusler

- Klima, vær, ras, skred.
Som gjør at folk ikke får reist
- Kostnadsutvikling for transport
- Kampen om arealer

- Kampen om energi/kraft
- Endring i inntektsgrunnlaget
- Vridning i inntektsgrunnlaget
- Uroligheter, verdenssituasjonen
- El-bil – ja, men krevende mht ladesteder
- Matberedskap
- Flyet er kollektivtransporten man har, for store forskjeller på flyprisene i landet
- «Sentraliseringsspøkelset», hvilke tiltak skal til

Gruppe 5

Muligheter

- Kraftbehovet (Klima)
- Demografi
- Sjømatutvikling
- Klimapåvirkning (Dyrke andre ting)

Trusler

- Klimapåvirkning
- Geopolitikk
- Opplevd energioverskudd – kraftunderskudd/-mangel

Gruppe 6

Muligheter

- Mer fisk lenger nord
- Havbruk – nye arter
- Naturressursbruk-beskatning (inntekter til kommuner)
- Kraft – samarbeid med Sverige kopla mot mineralutvinning
- Tilrettelegging av felles kontorplasser – også statlige
- Bedre kollektivtransport og nett-dekning
- Naturressurser – fritidsaktiviteter
- Økoturisme
- Ekstrem sportturisme

Trusler

- Arealkonflikt – reindrift og andre interessegrupper
- Følelser
- Profesjonelle debattanter (fra sør...)
- Manglende strøm og kraftlinjer
- Befolkning (fast bosatte)
- Demografisk utvikling
- Manglende kollektivtransport og nett-dekning
- Tildeling av nasjonale ressurser

Gruppe 7

Muligheter

- Mer kraft
- Økt innvandring
- Ta i bruk ny teknologi
- Økt utbygging av samferdsel
- Nye arbeidsplasser innenfor de viktigste næringene
- Økt utnyttelse av havrommet
- Mer midler til N-Norge
- Nordøstpassasjen vil på sikt gi bedre muligheter for eksport til østen

Trusler

- Mer press på natur
- Befolkningsnedgang
- Mindre ressurser
- Økte kostnader på å bygge ut og transporttilbud
- Stort tidspress på klimakrav
- Dårligere rammevilkår for næringslivet

Gruppe 8

Muligheter

- Teknologiutvikling (Andøya)
- Selvforsyningsprinsippet (sikkerhetspolitikk)
- Nøringutvikling (gass, olje, kraft)
- Ny næringsutvikling
- Krever vår rett (ressurser etc.)
- NATO- samarbeid, gir nye muligheter, transportruter

Trusler

- Russland og Kina (allianse)
- Befolkningsutvikling
- Mangler arbeidskraft
- Vi "sier" ikke i fra
- Kraftmangel (kamp)
- Mangelfull fremkommelighet

Gruppe 9

Muligheter

- Det grønne skifte
- Mineraler, næring, biogass
- Arbeidsplasser og næringsliv
- Klimaendringer i Europa

Trusler

- Det grønne skifte
- Befolkningsutvikling og eldre befolkning.
- Ungdommen drar

Samferdsels betyr mer og mer. Tjenester sentraliseres. Krav til effektivitet.

Game changer: Bo og attraktivitet. Samferdsel og infrastruktur må etableres først – basis forutsetning. Mer folk! Økt utvinning av ressurser må ikke føre til råvare og pendlerregioner.

Gruppe 10

Muligheter

- Nye malminn
- Nordøstpassasjen - nye transportstrømmer
- Ny type urbanisering i småbyer i nord
- Økt selvbetjening i et tillitsbasert system
- Netthandel kombinert med nye logistikkenter
- Markedsføring av en rimeligere livsstil med bedre tid?
- Klima tvinger frem nye løsninger
- Videreforedle ressurser lokalt
- Mer praktisk utdanningsløp

Trusler

- Demografisk utvikling
- Klimapåvirkning: ødeleggelse av dagens infrastruktur (ras, havnivåstigning, mer vær)
- Nytt jernetepp
- To-delt verden Russland og Kina mot resten?
- Utenforskap
- Lønnsomhet/tilgjengelighet for nødvendige tjenester lokalt
- Er transport for billig?
- Tollsatter
- Mastersjuka

Del A Det store bildet

3) Hvilke utfordringer er mest presserende (viktige + akutte) for Nord-Norge?

Gruppe 1

- (Samfunns)sikkerhet
 - Rassikring av veier
 - Beredskap
 - klimaendringer
- Behov for alternative transportløsninger
- Behov for større oppetid på for eksempel E6
- Fjerne flaskehalsene fra for eksempel E6
- Kyst til marked

Gruppe 2

- Transportårene mellom Kyst og stamvei – jernbane (Kyst til marked)
- Regularitet – bedre beredskapen vinterstid.
- Tilstrekkelig krafttilgang - særskilt langs kysten
- Kollektivtilbudet –Koordinering mellom transportformene
- Priser på kortbanenettet
- Manglende prioritering av fiskerihavneutbygging

Gruppe 3

- Fraflytting
- Kraftmangel
- Fiskerihavner
- Flypriser
- Forutsigbar mobilitet
- Sameksistens, -evne til å finne gode løsninger som kan fungere for alle
- Skape dialog om arealbruk

Gruppe 4

- Alternative transportmuligheter (mange steder har kun en vei)
- Kostnadsnivået for flyreiser
- Utvikle bosetting
- Få ungdom til fortsatt å bo i landsdelen
- Lange reisetider og usikkerhet (regularitet, punktlighet og sikkerhet)
- Øke tempoet for utviklingen av infrastruktur (transport, kraft og forsvar)

- Transporttilbud og utdanning/reisebehov,
- Rammevilkår for næringsaktører (landbruk osv),

Gruppe 5

- Demografisk utvikling
- Økt mobilitet
- Kraft vs. vern (elektrifisere ift. Klima)
- Oppgradering havner

Viktigste

- Havner “Kyst til marked”
- Nasjonal forståelse om behovet for transport (Nasjonale prioriteringer)
- Geopolitiske

Gruppe 6

- Arealavklaringer – spesielt i forhold til reindrift
- Få folk til å bo i nord - kompetansemangel (ingeniører, helsepersonell)
- Langvarige prosesser – omkamper
- Redusert flytilbud

Gruppe 7

- Befolkningsnedgang
- Løse folketallsflokken
- Mangel på kompetanse
- Bygge nok boliger
- Kraftunderskudd
- Mangel på landstrøm i havner
- Forsvarets økte behov i nord

Gruppe 8

- Oppgradere de ferdselsårene vi har (riksvei, fylkesvei, havner)
- Kyst-marked effekt. Se transportsystemet som en helhet
- Redusere flyprisene på FOT-rutene
- Liten redundans
- Nasjonal forståelse for behovene i Nord-Norge som for eksempel Forsvaret, næringsutvikling, sikkerhetspolitikk

Gruppe 9

- ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER
- Samfunnsøkonomiske analyser tar ikke hensyn til å styrke noen regionale tyngdepunkt. Eks Lofotbyen (aksen Leknes – Svolvær)

- Befolkning (unge)
- Elforsyning
- Klimaendringer
- (våte, villere, mer skred)
- Pålitelig, trygg og effektiv transport.
- Infrastruktur for grønne skifte (el, biogass og hydrogen)

Gruppe 10

- Hvordan begynner vi å snu befolknings-utviklingen?
- Befolkning og bosetning
- Tilgang på energi
- Næringsutvikling
- Transportsystemer
- For mye silotenkning i politikken: Næring, transport, klima og utdanning overlapper hverandre

Del B KVVU-ene som verktøy for samfunnsutvikling

4) Hvordan kan vi utnytte det nye kunnskapsgrunnlaget og bruke KVVU-ene som verktøy for ønsket, helhetlig samfunnsutvikling?

Gruppe 1

- Kartlegge hva som ER ønsket samfunnsutvikling
- Konkretisere konsekvensene av forpliktelser (klima, miljø, urfolk)
- Om konseptene som er lagt frem: «er ikke egnet til å ivareta samfunnsutviklingen»: Konseptene er lite helhetlige – ikke et egnet verktøy
- Kunne vært et godt verktøy for prioriteringer
- Er ikke sikkert at Nord-Norge er et egnet område for å gjennomføre én KVVU

Gruppe 2

- Felles oppfatning og forståelse av kunnskapsgrunnlaget
- Overordnet perspektiv for å forstå sammenhenger og behov
- Langsiktig tenkning – prioritering
- Forankring i regioner kommuner og fylkene må utløse lettere tilgang på finansiering
- Synliggjøre landsdelens betydning (og potensial) for landet som helhet. (Sikkerhet, Næring, utviklingspotensial)
- Løfte opp Fylkesveiene som viktige transportårer i NTP-sammenheng
- Knutepunksutvikling
- Samhandling av investeringer i samferdselsnettet.
- Sentral forståelse for utfordringene og rollen landsdelen har
- Statlig medfinansiering av kollektivtransport (?)

Gruppe 3

- Etablere en felles virkelighetsforståelse i N-Norge
- Bekymring for at det legges opp til et valg av enten E6 eller bane nå, - vil ha en trinnvis tilnærming og utvikling av begge deler, samt luftfart og sjø
- Handler om mye mer enn Europa- og riksveier, også all annen transport og fylkesveiene!
- Kunnskapen må danne grunnlag for utvikling i hele landsdelen, ikke minimumskravene til små utbedringer!
- Etablere forståelse for at det må bli et taktskifte for utvikling av samferdsel i nord
- Prioritere riktig ift bo- og arbeidsregioner i lys av teknologi- og grønn utvikling
- Kjøp av persontransport på båt og fly, samt ferjeruter, ikke bare ny infrastruktur → transportplan
- Tallgrunnlaget endrer seg fort, viktig å følge utviklingen nøye, transportbehov og (turist)-trafikk har økt mye bare i 2022 ift 2018

Gruppe 4

- Bruke KVV/kunnskap inn i kommunalt planarbeid, næringsplanlegging, arealplanarbeid
- Bidra til knytte regionsentrene sammen
- Tørre å prioritere, på kort/mellomlang/lang sikt. Man må utrope noen satsingsområder
- Er et godt og bredt kunnskapsgrunnlag
- Behov for samhandling og samordning mellom de ulike veieierne (SVV/Staten, Fv, Kv). F.eks. mht drift/vedlikehold/brøyting.
- Bidra til å snu befolkningsutviklingen
- Prioriteringsregime som sørger for bosetting og gode nok transportløsninger
- Kortbanenettet må utnyttes til å binde landet sammen - på nytt!
- KVV; ikke bare de(n) store investeringene, med også driftstiltak.
- Revidere KS-regimet og relasjonen til PBL (samfunnsplanleggingen).

Gruppe 5

- Se på mulighetene og ikke "bare" truslene
- Kommunene, rådene må benytte kunnskapsgrunnlaget og prioritere sammen
- Finne kjernen i all utredningsarbeidet
- Øke forståelsen
- Det er viktig å ha de rette vurderingskriteriene (hvordan skal det måles)
- Nasjonale prioriteringer energi/kraft og samferdsel
- Skal man si at matproduksjonen skal prioriteres høyt?
- Behov vs. Vern
- Forskjellene mellom sør og nord for Tysfjord (ulik situasjonsforståelse)
- Hva burde være under rammebetingelsene?

Gruppe 6

Nasjonalt nivå:

- Løfte fram og synliggjøre kunnskapen på nasjonalt nivå – se hele landet i sammenheng – Næringsutvikling eller villmark?
- Få fram de "elementære" spørsmålene; - hvor skal maten produseres? Hvor er de framtidige næringene. Hvordan få transportert produktene? Hvor er det landet skal beskyttes /forsvares?
- Samkjøre utbygging av det som har statlig interesse; - eks fiber, ladestruktur, kraft (reduserer kostnader og får mer for pengene) Beredskap, sikkerhet og Forsvar er av nasjonal interesse /ansvar

På kommunenivå (KP):

- Hvor sterk styring; - hvor stor frihet? Understøtte sentra, eller la folk velge hvor de vil bo og drive?
- Kommunene må se seg selv i et større perspektiv

Gruppe 7

- Ikke bare telle hoder, men også se på verdiskaping
- Sjekke tallene på ÅDT/V og andre data
- Viktig kunnskap for å ta de riktige valgene, for alle politiske nivå
- KVV-ene belyser både problem og behov
- Planlegging for næringslivet, gir signaler på hvor det blir satset hen

- Kraft og samferdsel henger sammen og må kobles I utredningen
- KVVU-ene må være sentral I et eget Nord-Norgekapittel I NTP
- Nord-Norgekapittelet må også ta for seg de viktigste utfordringene på fylkesvegnettet, fylkesfergene, hurtigbåtene og øvrig kollektiv

Gruppe 8

- Realitetsorientering – god innsikt
- Få løftet fram felles aktuelle problemstillinger
- Prinsipielle politiske valg
- Bruke kunnskapen også regionalt og lokalt
- Politisk virkemiddel for strategisk planlegging
- Sikkerhetspolitiske perspektivet -belyst øst-vest forbindelse
- Får fram Forsvarets behov og rolle I nord
- Bosetning
- Få samferdsel på agenda
- Se transportsystemet I helhet. Fylkes veier og riksveier, havner
- Bruke det aktivt I NTP

Gruppe 9

- Politisk arbeid – sette nasjonal dagsorden
- - eks. geopolitikk
- Spre kunnskapen (kommunikasjon/informasjon)
- Vekstregion for Norge
- Sette dette i sammenheng med eks. NoU - Det handler om Norge (2020-15) Næringslivets betydning for levende og bærekraftige lokalsamfunn (2020-12)
- Demografi
- Næringsutvikling
- Geopolitikk
- Transportinfrastruktur binder dette sammen
- Peke på mer effektive BAS-regioner Bo- og arbeidsmarkedsregioner
- Flaskehals for transportsystemet
- Eks. Pris på luftfart
- Binde landsdelen sammen (regional utvikling)

Gruppe 10

- Formidle bredt
- Kommunikasjonsstrategi
- WHAT'S IN IT FOR SØRINGAN?
- Få opp debattene nasjonalt: Verdi, sikkerhet og ansvarsfordeling

Del B KVVU-ene som verktøy for samfunnsutvikling

5) Hva er forutsetningene for at KVVU-ene kan bidra til en enhetlig, ønsket samfunnsutvikling?

Gruppe 1

- Faglig høy kvalitet
- Etatene leverer
- Samfunns mål burde vært operasjonalisert bedre
- Spesifisere hvilke problemer man mener kan løses med ny teknologi
- Burde vært mer kvantifiserte målsetninger
- Må/bør kunne operasjonaliseres for å danne grunnlag for prioriteringer
- Tydeliggjøre forutsetningene – hvilke verdivalg er det faktisk vi snakker om?
- Sitter vi fastlåst i gamle tanker?

Gruppe 2

- Statlig bevilgning!
- Koordinering mellom samferdssetatene
- Forankret på samtlige politisk nivå
- Felles forståelse for kunnskapsgrunnlaget

Gruppe 3

- Etablere felles virkelighetsforståelse basert på kunnskapsgrunnlaget
- Det må være nasjonal vilje til å prioritere N-Norge høyere ift avstander, areal og nasjonal sikkerhet
- Brukes grunnlaget for Transportplan for N-Norge, ikke bare en infrastrukturplan
- Brukes som grunnlag for generell samfunnsutvikling, ikke bare transportutvikling
- Det skapes nå store forventinger, disse må svares ut i form av vilje og midler
- Geopolitisk situasjon gir momentum nå for satsing i nord

Gruppe 4

- Et rimelig prioriteringsregime
- Utnytte eksisterende flyplasstruktur bedre
- Det er et innpendlingsspørsmål. Gir tap for lokalsamfunnet uansett næring
- Bruke ressursene på grunnleggende infrastruktur.
- En ny nordområdesatsing må konkretiseres. Satsingen må vises i lokalsamfunnene.
- Kraftfull satsing på tvers av sektorer. Utnytte lokale verdier til å skape vekst.
- KVVU -> NTP/KP/FP? Felles mål bilde basert på FN17?
Samspill mellom forvaltningsnivåene.

Gruppe 5

Politiske, faglige og økonomiske forutsetningene.

- Gjennomføringsevne – sørge for at det ikke blir kun et “utredningsdokument”
- Kommunene må samles om et felles perspektiv
- Forståelse nasjonalt
- Gi grunnlag for konkret investeringsplass
- Anerkjenner at nord er vekstområdene
- Størst vekst i bmp
- Hensynta «verdien» av veien
- KVVU nye prosjekter vs. Benytte det man allerede har
- Ser KVVUen i et Nordkalott/EU-perspektiv
- Klima vs. vern

Gruppe 6

- Få fram kunnskapen og få den forstått
- Sektorovergrepene; flere departementer, flere transportformer (oppdeling)
- “Regioner” – mange ulike organiseringer i staten
- Få ned sektorgrensene – lettere for kommunene å samarbeide og bli enige
- Andre virkemiddel for å få folk til å bo i Nord-Norge:
- Huslån – nedskrivning på 10 år...
- Må bruke penger i nord, dersom ikke blir vi den siste «beitemark»

Gruppe 7

- Kunnskapen må deles, folk må få tid på å absorbere hele kunnskapsgrunnlaget
- Man må få delt dette internt i hele Nord-Norge
- Viktig å få lokalt og regionalt eierskap til KVVUen, folk må kunne kjenne seg igjen
- En mangel at byene ikke er dekket av oppdraget, da vil man ha fått økt eierskap, og fylkesvegene må tyngre fram
- Må gi et helhetlig økonomisk bilde, for å ta de riktige veivalg
- Kan brukes til å belyse helhetlige løsninger for hele transportsystemet
- Må få politisk forankring sentralt
- Man må fylle Nordområdemeldingen med tiltak – helst fra Nord-Norgekapittelet i NTP når det gjelder samferdsel
- Inntektssystem og fordelingsnøkler til fylkeskommunene må endres slik at man blir i stand til å løse de oppgavene man skal

Gruppe 8

- Konklusjonene i KVVU må være tydelig og enighet

Gruppe 9

- Politisk arbeid fra lokal/regional politisk ledelse i NN (strategiske fora/regionråd/fylke i nord inn mot Stortinget og departement)
- En stemme ut/felles budskap
- Faglig og økonomisk
- Helhetlig prioritering for NN
- Hele transportsystemet - korridorer

Gruppe 10

- Nordnorsk enighet om prioritering av tiltak
- Felles nasjonal forståelse av at det er økonomisk verdt det (forsikringspremie: det er dyrere å la være!!)
- Utredningen må være godt kjent (ref. kommunikasjonsstrategi)
- Utfordre sektortankegangen - mer tverrfaglighet
- Utfordre prosessene for plan- og byggetid for effektivisering (få utvikling før utdøing)

Del C Felles mål for Nord-Norge

6) Hvilke tre felles mål bør Nord-Norge samle seg om?

Gruppe 1

En del tid på meta-debatt. Hvor konkrete skal vi være? Hva er mål, hva er middel og hva er rammebetingelser?

1. Sikre at ressursgrunnlaget i Nord-Norge kan utnyttes på en lønnsom måte – transportsystemet må kompensere for avstandsurempene.
2. Målsetningene som ligger inne i kyst-til-marked-strategien.
3. Positiv nærings- og samfunnsutvikling i Nord-Norge.
4. Snu negativ befolkningsvekst.
5. Satsning på transportinfrastruktur og transporttilbud i NN på tvers av transportform og geografi.
6. Øke tilstedeværelsen av forsvaret i nord.
7. Ivaretagelse av klima- og miljøhensyn.
8. E6 som en rygggrad. Konkret mål: fergefri og leve opp til norsk riksveistandard innen 2040.
9. Bygge Nord-Norgebanen.
10. Utslippsfrie ferger, fly og tog.
11. Nord-Norges del av NTPen må økes! (?)

Rammebet.: Sikre gode rammebetingelser for reindriftsnæringen.

NB: Anerkjenne at det finnes regionale forskjeller og interesser.

Gruppe 2

1. Tilstrekkelig kraftproduksjon og overføringsnett innen 2030
2. Moderne mobilitet for person og gods
3. Redusere reisetid med x % langs eksisterende transportårer (inkludert fylkesvei) innen 2030

Gruppe 3

For å støtte opp om bosetting og næringsliv i nord:

1. Mål om å modernisere fiskerihavnene, også mht energifylling i tråd med det grønne skiftet, f.eks hydrogen etc
2. Mål om en robust infrastruktur som reduserer transportkostnadene; - hovedveger, fylkesveier OG bane
3. Mål om å etablere en ny mobilitet med bærekraftig luftfart

Gruppe 4

1. Energieffektiv og grønn energi til infrastruktur og transporttilbud (overordnet alt)
2. Utvikle tilbudet på kortbanenettet mht frekvens/reisebehov og med lave nok priser

3. Utvikle stamveinettet og tilførselsveiene, til moderne standard.
Transportveier også langs kysten, som er sikre og forutsigbare,
4. Videre utvikling av havnene, her under farled og sjøtransport-tilbudet
5. Styrke infrastruktur, kyst må prioriteres, robusthet, næringsutvikling, bo-blilyst
6. Infrastruktur, bo-blilyst,
7. Binde Nord-Norge sammen, stamnett, fly/flytider, tog hele veien,
8. Transportveier som gir trygg, sikker, effektiv transport, løfte frem kortbanenettet, bærekraftig samferdsel,
9. Transporttilbudene må tåle vær og vind, sikkert (både infrastruktur og transportmidlene)
10. Trinnvis utvikling
11. Transportløsninger som understøtter god demografisk utvikling og lokale arbeidsplasser
12. Effektive og rimelige transportløsninger som samler landsdelen
13. Transportløsninger som i mindre grad påvirkes av klima, vær/vind, ras/skred

Gruppe 5

1. Standarden på riks- og fylkesvegnettet i Nord-Norge skal være fullgod for å ivareta framkommelighet, trafiksikkerhet og forsvaret.
2. Det er en økt satsing på havn og jernbane i Nord-Norge.
3. Nord-Norge har et fullverdig tilbud for kortbanenettet, der flybilletter internt i landsdelen maksimalt koster 500 kr.

Gruppe 6

Forutsetning: Det skal bo folk i det ressursrike nord!

1. Gjennomgående transport-nett (fv., rv., E, tog) for næringstransport, inkludert båtruter til dem som ikke har veg
2. FOT-ruter med akseptabel pris og tilbud
3. Jernbane fra Kirkenes til Fauske for person og gods. Binde sammen landsdelen

Gruppe 7

1. Transportsystemet skal i 2060 være godt nok til å kunne kjøre godstransport i Norge (korteste veg) fra Sennalandet og sørvestover (gjøre oss nesten uavhengig av Sverige/Finland).
 - a. Fergefri E6 og Fauske-Narvik flaskehalsen løst innen 2036
 - b. Nord-Norgebanen innen 2036
 - c. Øremerket 1 mrd. Til fylkeskommunal samferdsel i Nord
 - d. Bedre godshavner - Ny ordning for investering i godshavner
2. Det må være nok kraft til å dekke det grønne skiftet innen transport.
 - a. Bruker må være med å dekke det øvrige kraftbehovet (til industrien)
 - b. Nord-Norge skal være den ledende landsdel i overgangen til det grønne skiftet
3. Snu befolkningsnedgang til vekst i hele Nord-Norge
 - a. Like billig å reise til og fra og i Nord-Norge som i Sør-Norge

Gruppe 8

1. Sikre regularitet, fremkommelighet og sikkerhet (vei, luft, bane og sjø) på dagens infrastruktur
2. Redusere reise- og transportkostnader
3. Videreutvikle infrastrukturen for befolkningen, næringslivet og Forsvaret (fiskerihavner, luft-havner, jernbane og vei)

Gruppe 9

Basisforutsetninger som må gjelde: At infrastruktur er en basisforutsetning for ønsket samfunnsutvikling, geopolitikk/sikkerhetspolitikk, energiforsyning

MÅL

1. Europaveger med stamvegstandard i 2040.
2. Fokuserer på helhetlig samferdsel (korridorer som inkluderer alle transportformer eks. både havner og hovedvegnettet med god standard = samfunnsutvikling)
3. Etablere ett felles politisk prosjekt: samferdselsløftet nord. Felles kommunikasjon og handlingsplan.
4. Klimatilpasset infrastruktur (el lading, nye drivstoff)

Uenighet: delt syn på Nord-Norgebane

Gruppe 10

1. Befolkning
 - b. Rammevilkår for boligbygging
 - c. Utdanning og oppvekstmiljø
 - d. Rekruttere og beholde kompetanse
 - e. Tverrfaglighet – dette handler også om samferdsel!
2. Forsvaret (sikkerhet og beredskap)
 - a. Dekke et minimum av forsvarets behov i transportsektoren innen max 10 år (flaskehals, kaier ++) for å kunne forsvare Nord-Norge
 - b. Etablere totalforsvaret
 - c. Oppfylle NATO-kravene innen 2030
3. Mer penger til samferdsel i nord
 - a. Fordelingsnøkkelen må endres jf. areal eller verdiproduksjon
 - b. Hovedakse med høy standard
 - c. Viktige øst-vest akser må oppgraderes kraftig

Reserve:

4. Bevare natur